

A Grünstein Házaspár Barátokkal Kiránduláson

Ez a kép Tusnádon készült, 1972-ben. Én az első sorban ülök, mellettem egy barátnőm Izraelből. A hátsó sorban a barátunk, mellette a férjem. Ezek a barátok Izraelben laktak, és minden évben jöttek vissza. Mikor lehetett, nálunk laktak, mikor nem, a szállodába mentek [Grünstein Berta nyilvánvalóan arra utal, hogy a szocializmus éveit alatt Romániában a külföldiek többnyire nem szállhattak meg magánszemélynél. Lásd: Románia - utazás. -- A szerk.], de csak lefeküdni, mert állandóan együtt jártunk.

Minden évben mentem kezelésre, mindig ahová Lax Imre, a doktor küldött. Olănest-en voltam ivókúrán, mert vesekövem volt, Félixen [Félix-fürdőn] voltam párszor, de mint magánszemély. A szakszervezettől voltunk egyszer jeggyel [beutalóval] az urammal Sinaián és egyszer Kovásznán, a cukrosoktól. Minden évben Imréék Tusnádra mentek, és akkor mindig velük mentem. Sauber úr és Mária, a felesége is mindig együtt voltak velünk. Az ottani klinikán egy hónapra vállalta, hogy ott röntgenezzen Lax doktor, és így a családját ott tudta tartani egy hónapot. Jó barátságban voltunk a doktor családjával, ott is laktam, abban a villában, ahol ők, és szemben velük volt egy egyágyas szoba, és ha nem volt üres, akkor velük egy szobában aludtam. Amíg a férjem dolgozott, csak én mentem. A férjem pedig évekig jeggyel ment Buziasra a szívével.

1957-ben mi is feliratkoztunk Izraelbe, de nem engedték el az uramat, másodszor aztán nem is próbálkoztunk elmenni, akkor már nem volt semmi értelme. Háromszor voltam Izraelben. Először 1969-ben voltam, Marcival, a sógorommal mentem akkor együtt, mert nem engedtek a férjemmel. Mivel nekünk nem volt gyerekünk, mindig a fia volt a miénk. Mikor elment Andris, azt mondta az uram: "Mikor lehet menni, te leszel az első, akit meglátogatunk." Mikor én hazajöttem, akkor elintéztem a papírokat, és 1970-ben elküldtem a férjemet. Mikor például én Izraelben voltam, és az uram kellett menjen Görögországba, hogy vegyen át valami árut, nem engedték őt, kellett küldjön mást, mert gondolták, hogy átjön Izraelbe. Másodszor 1977-ben voltam az apámmal, mielőtt meghalt volna, egy évvel az előtt voltunk. Smil, a testvére még élt, ő fiatalabb volt, mint apám, de Mojse már meg volt halva. A férjemmel, csak mikor nyugdíjba ment, 1980-ban, akkor engedtek együtt. Kirándulni mentünk, hogy az uram is lássa Izraelt.